

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 34g/2020

privind excepția de neconstituționalitate
a articolului 18 alin. (4) din Legea nr. 113 din 17 iunie 2010 privind
executorii judecătorești
(*suspendarea activității executorului judecătoresc*)

CHIȘINĂU

15 iunie 2020

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
dlui Eduard ABABEI,
dlui Nicolae ROȘCA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dlui Gheorghe Reniță, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 11 martie 2020,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 15 iunie 2020, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolului 18 alin. (4) din Legea nr. 113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești, ridicată de dna Elena Grosu, parte în dosarul nr. 2r-185/20, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de către un complet de la Curtea de Apel Chișinău format din judecătorii doamnele Aliona Danilov, Olga Cojocaru și domnul Anatol Pahopol, în baza articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe 1 decembrie 2016, dna Elena Grosu a formulat o contestație împotriva dlui Valeriu Todorovici și dnei Aurica Todorovoci, cu participarea în calitate de intervenienți accesorii a dlor executori judecătorești Roman Talmaci și Anatolie Bănărescu și S.R.L. „Credit Rapid”. Prin această contestație, dna Elena Grosu a solicitat repunerea în termen și anularea actelor emise de dl executor judecătoresc Roman Talmaci, *i.e.* o încheiere privind ridicarea sechestrului și a unui proces-verbal de predare-primire a ½ cotă parte dintr-un bun imobil.

4. Printr-o Încheiere din 28 octombrie 2019, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a respins cererea dnei Elena Grosu privind repunerea în termen ca neîntemeiată. Totodată, instanța a respins contestația ca tardivă.

5. Pe 13 noiembrie 2019, dna avocat stagiar Alexandrina Ciobanu, care o reprezintă pe dna Elena Grosu, a formulat un recurs împotriva încheierii primei instanțe, solicitând casarea încheierii contestate și admiterea integrală a contestației depuse.

6. Pe 19 februarie 2020, dna Elena Grosu a ridicat în fața Curții de Apel Chișinău excepția de neconstituționalitate a articolului 18 alin. (1) lit. a) și alin. (4) din Legea nr. 113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești și a textului „transmiterea bunului se dispune prin încheiere a executorului judecătoresc” din articolul 140 alin. (9) din Codul de executare.

7. Printr-o încheiere din 27 februarie 2020, Curtea de Apel Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate doar în partea articolului 18 alin. (4) din Legea nr. 113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...]”

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

9. Prevederile relevante ale Legii nr. 113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești sunt următoarele:

Articolul 18

Suspendarea activității executorului judecătoresc. Consecințele suspendării

„(1) Activitatea executorului judecătoresc se suspendă în cazul:

a) deținerii unei funcții electivă sau a funcției de secretar general al Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești – pe durata mandatului;

[...]”

(4) În cazul prevăzut la alin. (1) lit. a) suspendarea se dispune prin ordin al ministrului justiției din oficiu sau la cererea Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești.

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că prevederile articolului 18 alin. (4) din Legea nr. 113 din 17 iunie 2010 privind

executorii judecătorești sunt incerte, iar executorii judecătorești ar face abuz de aceste norme.

11. În opinia sa, prevederile contestate încalcă articolele 2 alin. (2) și 23 alin. (2) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

12. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

13. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea nr. 113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești, ține de competența Curții Constituționale.

14. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de dna Elena Grosu, parte în dosarul nr. 2r-185/20, pendinte la Curtea de Apel Chișinău. Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

15. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile articolului 18 alin. (4) din Legea nr. 113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești. Aceste prevederi stabilesc că activitatea executorului judecătoresc se suspendă în cazul deținerii unei funcții electivă sau a funcției de secretar general al Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești – pe durata mandatului, iar suspendarea se dispune prin ordin al ministrului justiției din oficiu sau la cererea Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești.

16. Prevederile contestate nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

17. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză civilă în care se examinează legalitatea unor acte emise de către un executor judecătoresc (a se vedea *supra* § 3).

18. Prin urmare, nu există niciun indiciu că dispozițiile articolului 18 alin. (4) din Legea nr. 113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești care reglementează cazurile și modalitatea de suspendare a activității executorului judecătoresc ar fi aplicabile în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate. De altfel, nici autorul excepției de neconstituționalitate, nici instanța care a trimis sesizarea nu au demonstrat că prevederile în discuție ar fi incidente în litigiu.

19. Totodată, Curtea reține că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept din Constituție în cauza concretă din fața instanțelor de drept comun (a se vedea DCC nr. 8 din 24 ianuarie 2020, § 27). Curtea trebuie să verifice, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate constituie o ingerință în vreun drept fundamental (DCC nr. 24 din 2 martie 2020, § 18).

20. Curtea observă că, deși autorul susține că dispozițiile contestate contravin articolelor 2 alin. (2) [*suveranitatea și puterea de stat*] și 23 alin. (2) [*calitatea legii*] din Constituție, argumentul său principal se referă la pretinsa neclaritate a prevederilor contestate.

21. Curtea reamintește că articolul 23 alin. (2) din Constituție implică adoptarea de către legislator a unor legi accesibile și previzibile (HCC nr. 12 din 14 mai 2018, § 38; HCC nr. 22 din 1 octombrie 2018, § 32; HCC nr. 24 din 17 octombrie 2019, § 110). Articolul 23 din Constituție (care stabilește condițiile calității legii) nu poate fi aplicat de sine stătător, ci doar dacă este coroborat cu un drept fundamental. În jurisprudența sa, Curtea a menționat că testul calității legii se efectuează prin raportare la un drept fundamental (DCC nr. 38 din 8 iulie 2016, § 35; DCC nr. 44 din 22 mai 2017, § 18). Calitatea unei legi nu constituie o problemă de constituționalitate atât timp cât nu este afectat un drept fundamental (DCC nr. 8 din 24 ianuarie 2020, § 28).

22. Autorul excepției de neconstituționalitate nu a argumentat dacă prevederile contestate ar aduce vreo ingerință unui drept fundamental garantat de Constituție. De asemenea, autorul excepției de neconstituționalitate nu a invocat niciun argument din perspectiva articolului 2 alin. (2) din Constituție.

23. Dacă ar proceda la examinarea sesizării formulate de o asemenea manieră, Curtea Constituțională s-ar substitui autorului ei în invocarea argumentelor de neconstituționalitate, fapt care ar echivala cu un control din oficiu. Acest tip de control este inadmisibil în condițiile în care, prin prisma articolului 24 alin. (2) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 39 din Codul jurisdicției constituționale, sesizarea trebuie să fie motivată, să cuprindă obiectul și împrejurările pe care subiectul își întemeiază cerințele, să expună normele legale și argumentele care justifică faptul că prevederea contestată contravine Constituției, precum și legătura causală directă între norma contestată și argumentele invocate (a se vedea DCC nr. 9 din 5 ianuarie 2018, § 21; DCC nr. 145 din 16 decembrie 2019, § 16; DCC nr. 15 din 10 februarie 2020, § 17).

24. În situații similare, Curtea a respins ca inadmisibile sesizările formulate, precizând că simpla trimitere la un text din Constituție, fără explicarea pretensei neconformități cu acesta a prevederilor legale contestate, nu echivalează cu un argument (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr. 151 din 26 decembrie 2019, § 16; DCC nr. 5 din 20 ianuarie 2020, § 20; DCC nr. 33 din 19 martie 2020, § 31; DCC nr. 50 din 28 mai 2020, § 16; DCC nr. 54 din 2 iunie 2020, § 31).

25. Mai mult, Curtea observă că, sub aparența unor critici referitoare la incertitudinea prevederilor contestate, autorul excepției de neconstituționalitate își exprimă dezacordul cu actele și acțiunile unui executor judecătoresc. Aceste aspecte vizează interpretarea și aplicarea legii, problemă a cărei soluționare nu ține de competența Curții Constituționale (a se vedea DCC nr. 91 din 19 septembrie 2019, § 19; DCC nr. 106 din 7 octombrie 2019, § 25, DCC nr. 6 din 23 ianuarie 2020, § 29).

Această competență le revine, prin definiție, instanțelor de judecată. De altfel, și Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că rolul decizional conferit instanțelor de judecată urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor (*Rohlena v. Cehia* [MC], 27 ianuarie 2015, § 50 și § 51). Totodată, Curtea notează că orice pretins abuz al executorului judecătoresc poate fi cenzurat de către instanțele de judecată.

26. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 18 alin. (4) din Legea nr. 113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești, ridicată de dna Elena Grosu, parte în dosarul nr. 2r-185/20, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

Chișinău, 15 iunie 2020

DCC nr. 68

Dosarul nr. 34g/2020